

LUNDAGENEALOGEN

Medlemstidning för Lunds släktforskarförening

Nr 1/2024
Årgång 35

Familjen Elmqvist – fabrikörer och affärsidkare

D. Elmqvists Lampmagasin, Lund,
Mårtensgatan N:o 198.

Gamla lampor
repareras billigt,
alla sorters lösa
delar till lampor
såsom:
Fötter, Oljehus,
Brännare, Kupor
m. m.

Ett sorteradt la-
ger af Bleck- och
Messings-arbeten,
Badkar, Duschap-
parater, luktfria
Kammar-closetter,
Isköp, Vagns-
lyktor, Prima
Fotogén m. m.

Rekommenderar:
sitt stora urval af Fotogén-, Bord-, Skrif- & Salongs-hänglampor, Butik-, Förestugu-
och Kökslampor, lyktor, inrättade till olja och fotogén, till utbus. Alla sorters Kupor & Glas till
Gas. Atager sig Taktäckning med Koppar, Bly, Zink, Jernplåt samt Schiffer, hvilket allt utföres
solidt och billigt.

D. Elmqvist, Mårtensgatan N:o 198.

Ur innehållet i övrigt:

Släktens kvinnor – hur fångar man deras liv?

Rättelse till artikel om DNA

Efterlysning – medarbetare önskas

Verksamhetsberättelse 2023

Kallelse till årsmötet

Program våren 2024

I fem generationer verkade familjen Elmqvist i Lund, till en början som bleckplåtslagare med tillverkning av det mesta från leksaker till isskåp, duschapparater och luktfria toaletter enligt annons. Med åren tillkom också en el- och lampbutik och en herrekipering.

Brittisk flygare störtade i Öresund – begravdes i Fjelle

I mars 1943 sköts ett brittiskt Halifax-plan ned av tyskt jaktflyg och störtade i Öresund. En av besättningsmännen spolades iland i Bjärred i början av maj. Så småningom identifierades den döde som sergeant Colin Frederick Chambers. Han begravdes på Fjelle kyrkogård under militära hedersbetygelser.

Ordförandens spalt

När man blickar bakåt på det gångna verksamhetsåret, så ser man att förutom de ordinarie medlemsmötena har vi haft ett antal kompletterande aktiviteter, som verkar ha rönt intresse hos både befintliga och presumtiva medlemmar. Jag tänker då på de aktiviteter som vi anordnat tillsammans med Dalbybygdens Släkt- och Folklivsforskarförening.

Vi har haft två DNA-träffar och dessutom öppet hus i Stadshallens Botulfshörna, där även Skånes Släktforskarförbund (SkSF) deltog med sitt bokbord. Samarbetet med Dalbyföreningen har varit mycket positivt och vi planerar att fortsätta detta.

För andra året var vi även med på Lunds Historiedagar, som arrangeras av Katedralskolans historiska förening. I år var temat medeltid och evenemanget ägde rum den 3 juni i Lundagård.

Vi upplevde att DNA-aktiviteterna var uppskattade av deltagarna och vi fick några nya medlemmar där. De två andra aktiviteterna var mer av marknads-föringskaraktär. Vi pratade med flera personer, som visade intresse för släktforskning, men hur många vi lyckats locka till att sätta i gång är svårt att bedöma, kanske fick vi ett par nya medlemmar.

Föreningen har också haft två släktforskarkurser (en nybörjarkurs och en fortsättningskurs) under året.

Förutom det program som vi presenterar här i tidningen, funderar vi på ytterligare aktiviteter under våren som till exempel en DNA-träff.

Medlemsantalet i föreningen börjar nu närma sig 200, vilket kan jämföras med 159 i slutet av 2020. Denna kraftiga ökning av medlemsantalet är mycket glädjande och den tolkar vi som ett kvitto på att vi har lyckats få till intressanta program de senaste åren. Vi kan se att DNA-aktiviteterna och kurserna har resulterat i medlemstillskott. Vi försöker hålla de flesta medlemsmöten som så kallade hybridmöten, det vill säga att de, som av någon anledning inte kan komma till de fysiska mötena, kan koppla upp sig digitalt hemifrån. Det gör att även medlemmar i forskningsringen kan delta i våra möten. Jag hoppas att ni tycker detta är positivt.

För att kunna hålla kvar medlemsantalet på denna nivå krävs det att vi fortsatt får till intressanta

aktiviteter. För detta är vi beroende av uppslag/idéer från er medlemmar. Har ni intresse av att delta i programplaneringen eller någon annan uppgift i föreningen, så hör av er till någon i styrelsen. Ni kan på annan plats i denna tidning se att vi även söker medarbetare till tidningsredaktionen.

Vi har fått god hjälp av frivilliga med bemanningen av de caféer som vi anordnat i samband med Släktforskarveckans startdag och på Arkivens dag. Det hoppas jag skall fungera lika bra i framtiden, då denna försäljning ger ett bra tillskott till föreningens kassa.

Som det ser ut nu, så ordnas ingen Släktforskarvecka Skåne sommaren 2024. Anledningen till det är att Släktforskardagarna 2024 kommer att arrangeras av Malmö Släktforskarförening (MSFF) den 24–25 augusti. Skånes Släktforskarförbund tillsammans med de lokala föreningarna planerar en stor gemensam monter på mässan och vi tror att det blir svårt att satsa på två stora aktiviteter med endast en dryg månads mellanrum under sommaren.

För att ett så stort arrangemang som släktforskardagarna skall bli bra, så krävs det att många av oss i de olika föreningarna ställer upp som funktionärer. I mitten av november skickade vi ut ett nyhetsbrev, där MSFF söker volontärer till olika funktioner under mässan. Är du intresserad av att ställa upp och inte redan anmält dig, så skicka en anmälan till MSFF, mailadresser finns i nyhetsbrevet från den 15/11. I nyhetsbrevet finns några exempel på arbetsuppgifter. Vid anmälan anger du då också vilken typ av arbetsuppgift, som du föredrar. Vi (LSF) kommer att finnas i SkSF:s monter några timmar både lördag och söndag. Är du intresserad av att hjälpa oss i den gemensamma montern, så hör av dig till någon i vår styrelse.

Claes Westrup

Elmqvist – bleckslagare och handlare

Historien börjar med **Petter** som föddes den 25 februari 1781 i småländska Långaryd som son till hemmansägaren Anders Persson (1732–1806) och Eva Staffansdotter (1749–1797). Efternamnet **Elmqvist** tog han sig som gesäll i Lund, med inspiration från födelseortens närbelägna Elmhult [Älmhult].

I början av 1810-talet återfinns han som bleckslagarmästare bosatt i Nr 327, Lilla Fiskaregatan 13 i Lund, gift med Anna Helena Kistner, född 5 april 1791. Fyra barn är kända: Eva Johanna, 2 januari 1809, **Anders Magnus** 3 augusti 1811, Sofia Elisabet 13 november 1813 och Johan Fredrik 18 september 1817. Hustrun Anna dog 1819 och Petter gifte om sig 1823 med Cecilia Lundberg, född 8 juli 1797 i Nöbbelöv. De fick barnen Erica Johanna 7 juni 1824, Anna Helena 27 februari 1827 samt Elias 16 februari 1835.

Petter bedrev sin verksamhet i 327C som han blev ägare till. Han blev omyndigförklarad av Lunds Rådhusrätt 9 maj 1836 och dog kort därefter 10 juni samma år.

Sonen Johan Fredrik Elmqvist var en tid lärling hos sin storebror Anders i Lund och blev senare bleckslagarmästare i Norrköping. Han dog 1906.

Anders Magnus Elmqvist återvände 1831 till föräldrahemmet i Lund efter en tid i Malmö, flyttade 1832 till ”obefintlig ort”, sannolikt i samband med en utrikes gesällvandring. Han återvände hem 1833 från Kristianstad och flyttade 1834 till Göteborg. Anders Magnus var utbildad bleckslagarmästare.

Han gifte sig med Anna Sophia Hellström, född 15 september 1809 i Göteborgs Kristine. Paret kom i maj 1835 till Lund från Göteborg och bosatte sig i Nr 96, Stortorget 3/Kungsgatan 2.

Anders Magnus var verksam i Lund i drygt tio år. Han annonserade i dagspressen – här ett exempel från 18 december 1839: ”*Hos undertecknad finnes till salu diverse sorter Lackerade Bleckarbeten samt Leksaker för Barn. Anders M. Elmqvist*”.

Av okänd anledning bestämde sig Anders Magnus för att flytta sin verksamhet till Kristianstad 1848.

Inför denna avflyttning från Lund lämnade ingen mindre än domkyrkoarkitekt Brunius följande vitsord i Skånska Posten 29 april 1848: ”*Bleckslagaren Anders Magnus Elmqvist, som flera år haft burskap i Lund, har under denna tid under min ledning förrättat ganska många betäckningar med jern- och kopparplåtar både å kyrkor och boningshus, och anser jag det vara för mig en angenäm pligt att lemna bemälte Bleckslagare, som nu ämnar överflytta till annan ort, det vitsord, att han med ovanlig skicklighet följt mina föreskrifter vid dylika arbetens verkställande samt att han med berömvärd drift fortskyndat de arbeten, som han fått sig af mig anförtrodda. Lund d. 4 Sept. 1847. C. G. Brunius.*”

I Kristianstad bodde man först i skräddare Agrells gård, mitt emot gästgivaregården, men flyttade 17 april 1850 till kopparslagare Liljeströms gård på Östra Storgatan. Anders meddelar i Skånska Posten 20 januari 1858: ”*Att jag till Bolagsmän antagit mina Söner för utöfvande af Bleckslagare-professionen under firma A. M. Elmqvist och Söner, samt att vi sålunda åtaga oss allt hvad till yrket hör, såväl af Bleck, Messing som Zink; äfven åtaga vi oss Taktäckningsarbeten med Koppar, Bly, Zink, Jernplåt samt Skiffer, och skall det såväl hädanefter som hittills blifva vårt bemödande att uppfylla hvar och en af våra ärade kunders billiga pretentioner. Christianstad den 15 Januari 1858. A. M. Elmqvist och söner.*”

Dessa söner var Anders Daniel och Eduard Frithiof (se nedan). I Skånska Posten 5 juli 1854 tillkännager Anders att han olyckligtvis fallit och skadat sig, men lugnar kunderna med att firman fungerar som vanligt genom sönerns försorg.

Under tiden i Kristianstad fick Anders Magnus 1860 patent på en luktfri luftclosett, som sönerna fortsatte att saluföra. Bäst effekt uppnåddes om avledningsröret kunde inledas i en kakelugns- eller spiselpipa ovanför spjället. Den 20 augusti 1860 publicerades ett positivt omdöme om

closettens förtjänster av lasarettsläkare Fr. Holmer. En annan saluförd produkt var en "Jernplåts-Kakelugn" som sades halvera bränslekostnaden jämfört med vanlig eldning. I Kristianstad Nr 165/166 dog Anders 28 januari 1870 och Anna den 18 februari samma år.

Anders och Anna hade åtminstone två söner **Anders Daniel Elmqvist**, född 3 oktober 1835 i Lund och Eduard Frithiof 1839–1894, senare bleckslagarmästare i Stockholm. Daniel gifte sig 12 juli 1862 i Lund med Anna Hilma Ekström, född 24 oktober 1843 i Lund. De flyttade 1864 från Kristianstad till Lund. Anna var dotter till skraddare Nils Ekström, född 13 september 1813 i Västra Strö och död 3 maj 1897 på 333 U i Lund. Modern var Margareta Christina Augusta Angelin, född 12 oktober 1815 i Riseberga, död 19 oktober 1851 i Lund.

Daniel var, liksom sin far, bleckslagarmästare.

Det äkta paret var bosatta i Nr 198 som tidigare varit uppdelat på flera mindre tomter. På 1870-talet förvärvade Daniel de olika fastigheterna 198 ABC (nuvarande adress Västra Mårtensgatan 6 [tidigare 4]/ Lilla Södergatan 1), som inrymde en bierkrog, en plåtslageri- och lampaffär samt en s. k. 50-öres bazar (i senare annonser 60 öresbasar). Det senare var en idé hämtad från utlandet, där alla varor i basaren kostade 50 öre.

Daniel var inte ensam om att ha nappat på detta koncept – det hade även plåtslagarmästaren Alexander Hasselgren på Skomakaregatan.

Parets barn föddes alla i Lund: Maria Sophia 1 augusti 1863, död 19 juli 1864; *Nils* Anders Edvard 11 april 1865, död 13 maj 1913 i Borås; Carl Gustaf Eberhard född och död 1867: **Gustaf Frithiof Daniel** 25 januari 1868; Oskar Viktor Emanuel 26 februari 1869, död 24 december 1932 i Malmö; **Ernst August Leonard** 28 maj 1870; Carl Henrik Mauritz 11 augusti 1871, död 30 april 1882; Axel Fredrik Eberhard 24 juli 1872, död 1 juni 1873; Knut *Rikard* Ernfrid 2 februari 1876, död 14 april 1901 i Helsingborg; *Frans* Julius Alexander 5 maj 1877, död 22 september 1946 i Malmö; Ellen Paulina Christina 2 december 1880, död 19 september 1939 i Malmö; Johan *Arvid* Martin 15 juli 1882, död 19 oktober 1951 i Lund.

Nils blev läkare, Rikard öppnade hösten 1900 en egen affär på Järnvägsgatan 1 i Helsingborg och tog livet av sig året därpå med revolver. Frans besökte mer än en gång USA och vistades bl. a. 16 månader i Gloversville där han var ledare för Concordia sångförening; hans avresa uppmärksammades i amerikansk lokalpress.

Arvid meddelade i Lunds dagblad 15 mars 1905 att han ämnade idka handel i staden under firma Arvid Elmqvist. Noterad som handlande, köpman på V Mårtensgatan 6 och åtminstone från 1929/31 till sin död bodde han på Grönegatan 2. Vid begravningen fanns kransar från affärsinnehavarna på Lilla Fiskaregatan 9, Lunds Manufakturhandlar-förening och Lunds Bridgeklubb.

Ett par exempel på Daniels annonsering i dagspressen: "*Fotogéne-Lampor från 50 öre pr st till högre priser. Gamla lampor repareras, För alla af mig försålda Lampor ansvaras 1 år. Lund den 19 oktober 1865.*" samt "*Isskåp, Duschapparater och Lukt fria Closetter af egen patenterad uppfinning finnas nu åter på lager hos D. Elmqvist Mårtensgatan N:o 198.*"

Daniel uppnådde en hög post inom frimurarlogen Eos. Han var ledamot i styrelsen för Lunds stadsbibliotek, huvudman i Sparbanken för

Lunds stad och omkringliggande land 1887 och suppleant i sparbankens styrelse 1900–04.

A. DANIEL ELMQVIST'S
Bleck- och Plåtslageriaffär
 (grundlagd 1760)
 rekommenderas.

Emottager beställningar å alla slags
Taktäckningar både med koppar,
 bly, galvaniserad och svart järnplåt,
 zink och skiffer.

Färdiga Bleck-, koppar- och
 messingsarbeten
 samt allt som tillhör en
 välordnad
 mejerihandtering
 finnes alltid på lager.

Patentinnehafvare
 af luktfria
KLOSETTER.

A. Daniel Elmqvists Bleck- & Plåtslageriaffär,
 Rikstelefon. 6
 Västra Mårtensgatan 6, Lund.

Privatbont med Leds priset & Industriutställningen i Lund 1893.

Stort
 lager af
Lampor,
 Glas, Kupor
 och Vekar.
PELARLAMPOR
 af koppar, messing,
 och pinsack ständigt
 på lager.

På beställning tillverkas
 efter ritningar.
Bosättningsartiklar
 alltid på lager.

Alla slags lampor repareras.
Lager af BADKAR
 i alla storlekar.

Galvaniserade Vattenkannor, Sprutor,
 Spannar m. m.

Upptager hvarje loflig konkurrens.
 6 Västra Mårtensgatan 6, Lund,
A. D. ELMQVIST.

Daniel deltog hösten 1876 i Industriidkarmötet i Stockholm. En av många frågor som behandlades var hur man skulle kunna åstadkomma bättre förhållande mellan arbetsgivare och arbetare. Orsakerna till den bristande ordning och lydning som man ansåg ha ökat på senare tid i verkstäderna diskuterades och många tänkbara faktorer framfördes. Daniel ”*ansåg skälet till missförhållandet ligga hos mästarne sjelfva, enär dessa ej ega nog moraliskt mod att gifva sina arbetare det betyg de förtjena*”.

Daniel och Anna bodde kvar i fastigheten till sin död 2 april 1904 respektive 19 april 1919 och begravdes på Östra kyrkogården. Prestaver vid Daniels begravning var professor N Flensburg och redaktör Chr. Bülow.

Daniel överlät 1897 rörelsen till sonen **Ernst August Leonard** som titulerades bleckslagarmästare och fabriksidkare. Ernst blev gesäll 7 mars 1890 och med stipendium 1892 från Lundbergs reseunderstödsfond vistades han två år i Tyskland, främst i Berlin och Hamburg. Han gifte sig 31 oktober 1897 med Emmy

Constantia Nilsson, född 27 februari 1876 i Lund. Ernst köpte 1906 guldsmeden O Holms villa i Bjärred för 6 000 kr. De fick barnen Elsa Anna Elisabeth 21 mars 1899; **Per Folke Daniel** 24 mars 1902 samt Stina Emmy Ingeborg 17 april 1905. Familjen bodde i Nr 198, där Emmy dog 20 februari 1952 och Ernst 10 oktober 1956.

Det Elmqvistska företaget gick i många år inom släkten, först som koppar- och plåtslageri. Firman utvidgades så småningom att även omfatta försäljning av fotogenlampor för olika ändamål (skrivbord, salong, kök, butik, utomhus), lampskärmar och kupor samt efterhand även olika hushållsapparater – en del av egen tillverkning.

I samband med att Ernsts son **Folke Elmqvist** 1927 tillträdde som köpman lades plåt- och kopparslageriet ner och Folke Elmqvist Elektriska affär bildades på Västra Mårtensgatan 6. Han gifte sig 1927 med Maja Svensson. De hade sommarbostad på N Villavägen 11 i Bjärred. Folke dog 12 augusti 1974.

Slutligen återvänder vi till Ernsts bror **Gustaf Frithiof Daniel Elmqvist**. Efter åren 1877–83 på Katedralskolan fick han anställning hos handlanden Klein och flyttade 1883 från Nr 198 till Nr 290, Klostersgatan 3A. Senare tog han över rörelsen och blev handlande.

I Lunds Weckoblad tillkännages: ”... till mitt mångåriga biträde Herr Frithiof Elmquist överlåtit den herrekiperingsaffär jag sedan 1873 härstädes idkat. Lund 2.1.1892 A. F. Klein”, samt ”... jag övertagit .... under firma Frithiof Elmquist f. d. A. F. Kleins Herrekipering.”

Lokalen var på Klostergatan 3. Den förra ägaren var Axel Fritz Klein, född 15 november 1845 i Ystad och gift med Christina Lovisa Olsson, född 9 september 1848 i Lund. Familjen flyttade 1892 till Malmö.

Frithiof gifte sig 24 november 1892 med Gerda Alfrida Sundevall, född 24 december 1870 i Helsingborg. De bosatte sig i Nr 290. Fastigheterna 290A och 290B hade Daniel Elmquist förvärvat av A F Klein 11 november 1893 för en köpeskilling av 65.000 kr. I

husförhörslängden 1902–08 står Frithiof som ägare. Frithiof och Gerda fick barnen Greta Elvira 18 oktober 1893; Tore Jakob Daniel 1 september 1896 och Ebba Ellen Barbro 4 december 1900.

Frithiof var ledamot av taxeringsnämnden och stadsrevisionen samt satt i styrelsen för Lunds filatelistförening. Han deltog även i stiftandet av Lunds handelsklubb där han var sekreterare och vice ordförande, senare hedersledamot. Frithiof drog sig tillbaka från affärlivet 1935 och var 1936 bosatt på Stora Algatan 4. Han dog 17 januari 1948 i Lund och Gerda 1 oktober 1950 i Malmö.

Nils Mandahl

Källor

Adresskalendrar för Lunds stad 1889–1939.
Alvin, Universitetsbiblioteket i Lund.
Diverse dagstidningar
Kyrkböcker för aktuella socknar
Skånes kalender, Malmöhus län, 1878.
Svensk slätkalender

Från skyn via havet till jorden i Fjellie

Ett par kilometer väster om Lund ligger Fjellie med sin vita medeltida kyrka omgiven av gravvårdar av skiftande ålder och utseende. Med tiden blev det brist på plats för nya gravar och en ny begravningsplats iordningställdes, inklämd mellan Fjellie byaväg och den moderna vägen mot Bjarred. Där vilar som sig bör många som har haft sin hemvist i trakten. En gravsten avviker från de flesta andra där den står högst mitt i en gräsmatta. Texten är på engelska och skvallrar om att det här vilar ett offer för andra världskriget.

Texten lyder: 656382 SERGEANT – C. F. CHAMBERS – NAVIGATOR (BOMBER) – ROYAL AIR FORCE – 15TH MARCH 1943. Texten kröns av en symbol med de latinska orden PER ARDUA AD ASTRA i ringen som omger en flygande örn. Dessa ord är mottot för British Royal Air Force (Through Struggles to the Stars, på svenska ungefär Genom svårigheter mot stjärnorna).

Vad vet vi då om varför den brittiske flygaren Colin Frederick Chambers hamnade här? År 1943 skedde en upptrappning av de allierades flygbombningar, inledningsvis med stora förluster. En brittisk rapport meddelar följande: Den 14 mars 1943 lyfte ett antal flygplan tillhörande skvadron 138 på ett specialuppdrag, bl. a. med destination Polen. Två Halifax-plan

sköts ner denna natt av tyska radarutrustade nattjaktflygplan. I rapporten anges att de allierade tycktes vara omedvetna om att tyskarna

hade installerat en radarkedja på de danska öarna. Ett Halifax-plan träffades i närheten av Store Heddinge (vid Stevns klint) [Själlands östkust söder om Kögebukten] och störtade cirka 300 yards från kusten på ett djup av cirka 20 feet. Tyska flottan i Danmark konstaterar kort ”minor och agenter expedierade”. En lokal fiskare, Jens Hansen, berättade att kusten på morgonen dagen efter var fylld av vrakdelar. Kropparna av sergieanterna Ross och Masson hittades dagen efter och begravdes den 19 mars på Bispebjerg kyrkogård i Köpenhamn. Kroppen av Smith sköljdes iland 21 mars och begravdes den 26, medan sergieant Harrap hittades den 29 mars i havet utanför Store Heddinge, fördes in till hamnen i Rödving och begravdes först den 19 april – båda på Bispebjerg. Den 24 april hittades ytterligare två kroppar, en oidentifierad och en som kanske var sergieant Mairs.

Sergeant Chambers spolades iland söder om Villa Haga vid Bjarred den 4 maj. Den 5 maj upprättade landsfiskalen i Lunds distrikt ett protokoll vid polisundersökningen.

”Tisdagen den 4 maj 1943 klockan 20:30 rapporterade fjärdingsmannen i Flädie polisdistrikt [?] Bergman, telefonledes, att han strax förut erhållit meddelande därom, att liket efter en okänd mansperson, iklädd utländsk flyguniform, samma dags afton påträffats i Öresund nedanför Villa Haga i Bjarred. Då på grund av det snabbt infallande mörkret någon undersökning icke omedelbart kunde göras, beordrade fjärdingsmannen ombestyras likets upptagande ur vattnet samt att ordna skydd för detsamma under natten. Bevakning kunde jämväl anordnas genom militär förläggning å platsen.

Innevarande dags morgon infann sig undertecknad, landsfiskal i Lunds distrikt, jämte landsfiskalsassistenten Gustaf Olsson samt förenämnde fjärdingsman i Bjarred, varvid undersökning av liket omedelbart företogs.

Den döde, som var iklädd militär flyguniform men saknade huvudbonad samt ena stöveln, hade tydligen avsevärd tid legat i vattnet, när liket befann sig i starkt upplösningstillstånd. Anletsdragen voro utplånade samt såväl underarmar som underben brutna, så att benpiporna blottats.

Liket var iklätt sele till fallskärm, under det att själva skärmen saknades, samt flytväst av gummi, vilken dock var söndrig, troligen skadad av eld.

Vid genomsökning av kläderna påträffades nedanstående föremål, vilka av mig omhändertogs: 3 st. påsar av gummi- och oljetyg, en större märkt "U.S." med påtryckt "If this pocket is found it must be handed in to the nearest police station at once", och en märkt "N.D.", den minsta utan märke. Dessa påsar innehöll: 23 amerikanska dollars, 100 norska kronor, 150 danska kronor, 80 guldfrancs, 1 karta på tunt papper över Tyskland, 1 karta på något tjockare papper över Skandinavien och Balticum, 2 miniatyrkompasser, 1 gummistav med inbäddad miniatyrmetallsåg, 1 "Identity card for R.A.F. and W[?].A.A.F. Personnel /all ranks/" nr 780202 med löst fotografi, varå med blyerts fanns antecknat namnet "Chambers" samt siffrorna "8 - 10", ävensom ineliggande som lösa fotografier. Vidare: 1 metallplunta, innehållande någon whisky, 1 fingerring av gul metall med stämplor: "H.G. & S." samt "9 375" och liggande ankare, 1 nagelfil och 1 uniformsknapp. Dessutom bortsprättades från ena ärmen den dödes gradbeteckning "tre vinklar".

Då av de funna effekterna det kunde misstänkas, att den döde vore av amerikansk eller engelsk nationalitet underrättades omedelbart telefonledes engelska konsuln i Malmö samt amerikanska konsulatet i Göteborg, vilka myndigheter utlovade skyndsamt undersökning till fastställande av identiteten.

Trädgårdsmästare Erik Sigvard Pettersson, Villa Haga, Önnerup 10 i Fjellie socken, vilken funnit liket, berättade om fyndet sålunda: Tisdagen den 4 maj 1943 klockan mellan 20 och 20:30 hade en arbetare Karl Nilsson från nr 10 Önnerup kommit in till Pettersson och frågat, om han möjligen hade stövlar, som dugde att gå ut i vattnet med. Nilsson hade nämligen sett något föremål ligga ute i vattnet cirka 10 meter från land. Pettersson hade omedelbart påtagit stövlar och ..... [tyvärr saknas resterande text]

Den döde visade sig vara Colin Frederick Chambers, 25 år, gift, son på 4 år. Han begravdes den 26 maj på Fjellie nya kyrkogård av militärprästen Eberhard, med fullständiga svenska militära hedersbetygelser. Den brittiska konsuln nedlade två kransar.

Nils Mandahl

Källor

Polisrapport

Royal Air Force, rapport på nätet

Graven är uppmärksammas på Kyrkoguiden.se där en film kan ses. Den kompletterar och ger viss annan information än ovanstående text. Se den gärna – den hittas lätt genom att söka på Chambers Fjellie.

Släktens kvinnor

Hur skildras kvinnor från enklare förhållanden i släktberättelsen? De som inte var yrkespionjärer, akademiker eller politiker eller blev omskrivna som hustrur till bemärkta män.

Är det möjligt att även ge dem liv och färg?

Många av oss släktforskare härstammar från helt vanliga pig- och drängsläkter med kvinnor i enklare arbeten. Går det överhuvudtaget att få veta mer om dem än namn och årtal? Ja kanske, med lite tur och ihärdighet. Och att fråga släkten är som alltid en början.

Tyvärr brukar släktforskarintresset sällan vakna förrän i pensionsåldern och då finns det oftast inte så många äldre personer kvar att intervjua. Men några släktingar kanske ändå har brev och fotoalbum eller till och med berättelser som kan ge kött på benen. Ibland behöver man även kontakta personer utanför släkten, som i berättelserna om Elsa och Anna. Viktigt är också att följa personen från vaggan till gravstenen för att inte missa någon händelse.

Eventuellt är personen omskriven i tidningsnotiser vid en födelsedag eller speciell händelse. Numera är många äldre tidningar digitaliserade, även utländska, och finns att läsa på Kungliga bibliotekets webbplats.

Ibland kan någon vara nämnd i en hembygdsbok eller annan skrift. Brottslingar brukar få en notis i husförhörlängden, där det förhoppningsvis går att spåra dem vidare till domböcker, polisregister och till och med fångporträtt med utförlig beskrivning.

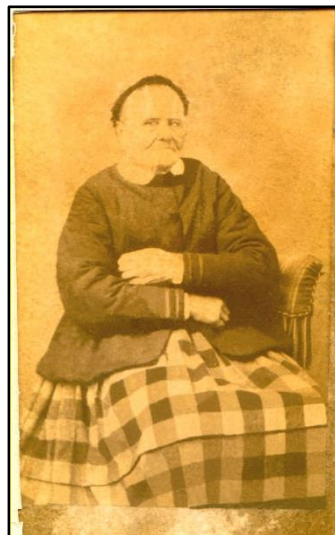
Jag har själv flera exempel på kvinnor från enklare förhållanden där det varit möjligt att få veta lite mer om deras liv. Här är några av dem.

Jubilaren

Ja, hon blev faktiskt 100 år min mormors farmors mor, en vanlig kvinna från ett litet torp på Kolmården. Hon är dessutom den enda person född på 1700-talet som jag har på bild.

Ingrid Andersdotter föddes 1788 i Östra Vingåker som nummer sex i en syskonskara på åtta. Tre av barnen dog som små.

Enligt familjetraditionen härstammade Ingrid från de svedjebbrukare från Savolax som hertig Karl lät hämta till Södermanland på 15–1600-talet. En del av dem hamnade i Kolmårdens gränstrakter. Ingrids finska anor är fortfarande obevisade men fullt möjliga. Ett ”bevis” skulle

enligt min mormor vara att hon rökte kritpipa ”som en riktig finnkäring”.

När Ingrid var tretton år dog hennes far och modern flyttade samma år med sina två yngsta barn till grannsocknen Skedevi, där en äldre son var livgrenadjär. Ingrid fick pigtjänst på en granngård. Tjugo år

gammal gifte hon sig med torparsonen Anders Persson, som då arbetade på Stens bruk. Då de varit gifta i tio år fick han tjänsten som klockare i Simonstorp.

I familjen föddes åtta barn. Äldsta dottern dog som sjuåring av ”slag”. Ett barnbarn emigrerade till Guarani i Brasilien 1891 med sin familj, men det fick Ingrid inte uppleva, då var hon redan borta. Ingrid överlevde maken med nära fyrtio år och bodde på slutet inneboende hos olika släktingar. Hon avled 1888, 100 år och nio månader gammal.

Kry hundra-åring. Klockaren Inga Andersdotter i Simonstorp fylde den 23 förliden Januari 100 år. Dagen till ära hade en del församlingsbor och släktingar samlats hos den åldriga, men mycket lifliga och krys gumman; som ett bevis på det senare ansågs vår sagesman att gumman senast i somras kunde spjåla med strumpstickning samt med ledighet ur minnet återgifva händelser, som passerat till och med under hennes barndom. Hennes afkomlingar äro rätt många. Hon har för närvarande i lifvet 7 barn, 25 barnbarn, 51 barnbarnsbarn. Dessutom äro flere döda.

Tidningen Östgöten skrev om hennes 100-årsdag, där hon beskrivs som livlig, kry och minnesgod.

Barnsköterskan

I mina farföräldrars efterlämnade album finns ett foto av en ung flicka i ett slags sköterskeuniform.

Jag visste hennes namn och ungefär hur hon var släkt, men inte mer. Där skulle så småningom växa fram en berättelse om ett liv som nanny hos ett par av dåtidens kända familjer.

Flickan hette Elsa Alfvén och föddes 1889 som fjärde barn i en sjubarnsfamilj som bodde på Söder i Stockholm. Fadern var skraddare och familjen var baptister.

Elsa gick först i hushållslära hos en släkting i Eskilstuna och arbetade sedan som barnjungfru, bland annat hos bankirfamiljen Thiel i Saltsjö-Duvnäs i fyra år. Efter den perioden reste hon till Helsingborg och studerade barnsjukvård på sjukhuset där.

Efter avslutad utbildning fick hon anställning som barnsköterska hos en familj Lundberg i Stockholm. Fruen i familjen var dotter till Arvid Lindman, känd riksdagsman och statsminister i två omgångar. Jag blev nyfiken på om familjens barn fortfarande mindes Elsa och skrev ett brev, som äldsta dottern Viveka besvarade.

Jovisst, Elsa hade arbetat fyra-fem år hos familjen Lundberg i två omgångar, och de höll kontakt fram till Elsas död skulle det visa sig.

På 30-talet anställdes Elsa av Stockholms stad för att hjälpa nyblivna mödrar med deras spädbarn. Någon gång under samma tid träffade hon en änkling med fyra vuxna barn och de gifte sig och bosatte sig i Uppsala. Maken dog efter endast tio års äktenskap.

Då återkom Elsa till familjen Lundberg men nu som nanny åt sin tidigare skyddsling Vivekas tre barn fram till mitten av 50-talet. De höll sedan brevkontakt genom åren och Elsa hann även träffa några av Vivekas barnbarn.

Hon dog 1979 som den sista i sin syskonskara.

Brottslingen

Den som begått brott brukar oftast omnämnas särskilt i husförhörslängden och med lite tur går det också att följa upp.

Maja Stina Persdotter föddes 1808 i Gällersta utanför Örebro i en syskonskara på sju, där endast två uppnådde vuxen ålder. Fadern var nämndeman, ironiskt nog med tanke på händelseutvecklingen. Till Långbro kom man när Maja Stina var fyra år. Hon kom inte i tjänst förrän i artonårsåldern, vilket får anses vara sent. Och där går något snett. I husförhörslängden står följande:

Anklagad för mordbrand tillsammans med gesällen Carl Lundell i samma gård
Straffad. Arresterad för mordbrand 1827

Gården där Maja Stina och gesällen bor är nr 34 i södra Örebro. Den ägs av rådmannen och skradderiåldermannen Anders Lundholm, som också är deras arbetsgivare.

Påföljden för Maja Stina blev 28 dagar på vatten och bröd från och med den 6 december 1827, offentlig avbön till skraddaren Lundholms hustru samt hemlig skrift. Varför avbön till matmodern, kan man undra? Anlade hon brand i köket?

Carl Lundell flyttade till Stockholm i oktober samma år, så han frikändes troligen.

Maja Stina återvände till föräldrarna i Långbro då straffet var avtjänat. 1830 födde hon en son med okänd far. Maja Stina avled en dryg månad efter förlossningen och sonen överlevde henne endast med tre dagar.

26. 5. Dagen Maja Stina Pers dotter Mordbrands anläggning

anläggning för dödsstraff
28 dagars fängelse vid
vatten och bröd samt
göra skraddaren Lund-
holms hustru offent-
liga avbön, och hemlig skrift

Emigranten

Miss Emy Lindström-Tourbie Miss Jennie Norelius
Miss Minna Norelius Miss Rina Barkstedt Hoving

Emma Maria Barkstedt är en person som sticker ut bland de mer ordinära kvinnorna i släkträdet. I födelseboken för Jakob 1865 står båda föräldrarna som okända. Modern var tvätterskan Maria Gustava Barkstedt, vilket kom fram i Allmänna barnhusets handlingar och senare även i Emmas brev. Hon lämnade den späda dottern till barnhuset och togs då in som amma. Emma fick nr 10136 i den allmänna rullan och modern är angiven som amma nr 412.

Under de följande åren flyttas Emma mellan olika fosterhem, bland annat hos mormodern i Torshälla, tills hon slutligen som 13-åring landar hos mostern Kristina som bor vid Skeppsbron i Stockholm och arbetar som städerska.

Emma går att följa genom ett otal noteringar i registren, mest i Stockholm men även som piga i Nyköping. En tid är hon anställd på Berns salonger.

I folkräkningen år 1900 står att hon är sångerska och vistas i utlandet, senare meddelar Rotemansregistret att hon emigrerat till Honolulu.

Längst ned på sidan i barnhusrullan fanns en anteckning värd att följa upp: 1933 Mrs Emma M Hoving, Los Angeles, se D nr 90/1933. Emma har alltså senare tagit kontakt med barnhuset av någon anledning.

Den 30 september 1891 reser en Emma Barkstedt från Bremen till New York. Är det kanske första amerikaturen?

I en New York-tidning 1893 nämns Emma Barkstedt som en av sångarna i "the famous Swedish lady quartette" som medverkar i emigrantoperan Ole Olsen.

På tidningsfotot från 1894 är hon 29 år. I texten meddelas att kvartetten bildades i Stockholm 1891 och har uppträtt i flera av Europas storstäder. Där kallas hon Rina.

I 1900 års folkräkning finns en Rina Hoving i Bakersfield, Cal., född 1867 [sic] i Sverige, invandrad 1893 och sjuksköterska. Arbetade hon kanske som sjuksköterska en tid?

Enligt ett dokument från 1927 kom hon till USA och Kalifornien från Honolulu 1899, är ogift och bosatt i Los Angeles. Hon är ca 170 cm lång och har brunt hår och blå ögon. Födelsedatum och -ort visar att det är vår Emma.

I 1930 års folkräkning är en Emma M Hoving intagen på något slags institution i Los Angeles. Födelseår och -land stämmer. Troligen är det även hon som är intagen på ett hem för "svagsinta" 1940 och avlider 1948.

Men det finns frågor runt Emma. Varifrån fick hon efternamnet Hoving och varför kallade hon sig Rina? Det finns inga noteringar om giftermål, men däremot ett antal Hoving med nederländskt ursprung, bland annat på Hawaii.

Svenska Teatersällskapet
Spelar om Lördag afton, 22 April
i Turn Verein Hall, 353 Turk Street

När Köksorna gå på Strejk

Vid detta tillfälle kommer fröken **RINA BARKSTEDT-HOWING** att uppträda med två sågnummer. Som hon är en utaf den originella Svenska Damkvartetten, som nästan farit hela jorden rundt och med sin sång väckt allmän förtjusning öfverallt torde detta bli ett godt tillfälle för alla svenskar att få höra henne här. Hon kommer äfven att spela en utaf de ledande rollerna i en "Bondgård i Skåne" den 6:te Maj i San Jose.

Stor Bal hela natten. Biljetter 25 Cents.

Enligt notisen ovan i en svenskamerikansk tidning uppträdde damkvartetten i San Francisco 1905. Där nämns Rina Barkstedt Hoving, så troligen tog hon Rina som artistnamn.

Och sen var det det där brevet till Barnhuset. Det visar sig att Emma genom vicekonsuln i Los Angeles efterlyser en bankbok med medel som avsatts för hennes räkning. De insatta 25 kronorna har på 68 år blivit 326:90. I ett senare svarsbrev nämner vicekonsuln att Emma är aldrig och svag, vilket kan förklara att hon togs in på något slags hem, kanske på grund av demens.

Soldathustrun

En indelt soldat skulle vara gift. Det stadgades redan då indelningsverket kom till stånd på 1680-talet. Och att ta värvning som soldat var även en möjlighet för medellösa unga män att ha råd att gifta sig. De fick ju då både en bostad och en avlönad tjänst.

Socknens rotebönder eller rusthållare höll soldaten med ett enkelt torp, en blygsam jordbit och även munderingen. Uniformen förvarades i många fall i "rotekistan" för att inte soldaten skulle frestas slita på den till vardags.

Soldathustrun hade framför allt en viktig roll i att ta hand om torpet då maken var på övning eller ute i krig.

Framför allt under 16- och tidigt 1700-tal följde ibland hustrun även med i fält i den så kallade trossen, det vill säga den enhet som medförde livsmedel och övriga förnödenheter.

Brita Stina Carlsdotter från Östergötland tillhörde dock de kvinnor som stannade hemma och skötte torpet då maken kommenderades ut i fält vid 1800-talets början.

Mellan 1805 och 1814 var Sverige i krig på flera olika fronter och med skiftande motståndare. Där deltog Brita Stinas make Jonas Ljungkvist, soldat i Andra Livgrenadjärregementet och Vikbolands kompani.

Brita Stina var krögardottern från Västra Husby, söder om Norrköping, som flyttade till Tåby socken och där träffade en ung dräng, Jonas Svensson. Han var son till en bryggerdräng från Söderköping, blev tidigt moderlös och fosterbarn och hade sedan olika drängtjänster på Vikbolandet.

När de två möttes och ville gifta sig föll det sig naturligt för Jonas att bli soldat för att få en bostad. Namnet Ljungkvist fick han efter Ljunga rote i Tåby socken. Jonas och Brita Stina gifte sig i mars 1805. I december samma år föddes deras dotter Maja Stina, men då var Jonas redan i Pommern. Brita Stina fick klara sig själv – under lång tid skulle det visa sig.

Jonas tillfångatogs av fransmännen i Lübeck 1806 och tvingades att marschera till Paris tillsammans med sitt kompani. Kvar hemma i Östergötland fanns Brita Stina och liten dotter. Det skulle dröja innan familjefadern kom hem igen.

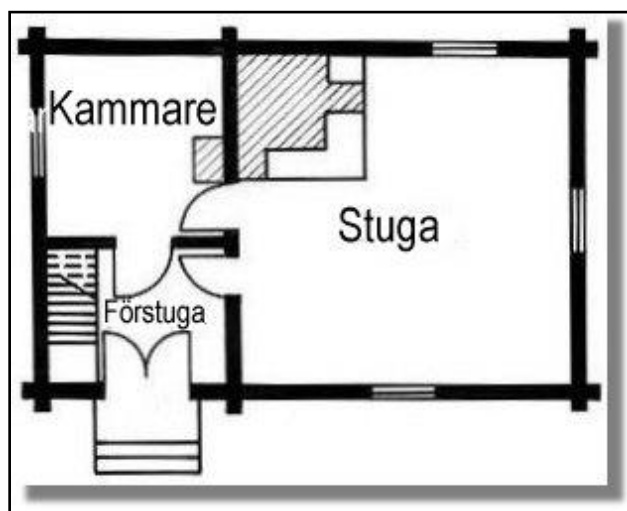

Under tiden inspekterades torpet nr 21 Ljunga i oktober 1807:

”En stuga med kammare och förstuga. Stugan uppgaf lifgrenadjärens hustru vara ganska kall. Synemännen bestämde att taket skulle förbättras för att utestänga kölden”.

Ny inspektion. 13 september 1810: ”Stugan behållen, fähus och loge dito.”

Invändigt kan stugan ha sett ut så här:

Under tiden som Jonas var fånge i Frankrike valdes Jean Baptiste Bernadotte till svensk tronföljare vid en riksdag i Örebro 1810, adopterades av den barnlöse Karl XIII och höll sitt intåg i Stockholm i november samma år.

Just densamme Jean Baptiste Bernadotte som fört befäl över de styrkor som tillfångatagit mannarna i Vikbolands kompani fyra år tidigare. Och nu var Jonas dessutom kommenderad att gräva en underjordisk kanal utanför Paris tillsammans med sina medfångar.

Av kompaniets 61 man kom endast hälften tillbaka, men Jonas kom lyckligtvis hem igen 1811 efter fem års fångenskap.

Han antogs nu på nytt som soldat i grannsocknen Konungsund för nr 16 Grinneby och sändes åter ut i strid. ”Tack vare” fångenskapen slapp han åtminstone att kommenderas ut till finska kriget 1808–1809, där umbärandena lär ha varit betydligt värre än i Nordtyskland och Frankrike.

Nu gällde alltså ny bostad för den lilla soldatfamiljen. Om det torpet får vi veta lite mer och det verkar inte särskilt beboeligt, åtminstone inte vid den första inspektionen 13 september 1810. Vi får verkligen hoppas att åtminstone några av reparationerna utfördes innan Jonas, Brita Stina och lilla Maja Stina flyttade in. Och i det här soldattorpet föddes min morfars farmor Johanna i juni 1814. Men då var Jonas redan ute i fält igen, först i tyska fälttåget 1813 och sedan i Norge 1814.

Brita Stina var ensam igen, nu med två barn och med en åkerlapp som knappast räckte till för att föda dem.

”1 stuga med förstuga och kammare. Loge och fähus. Ång. Åker omkr. 6 fjärdingsland, ansågs för knapp för livgrenadjärens bärgning. Stugan förfallen, alla väggar skridna utskjutna. Bör rätas. Mullfyllen insätts i västra gaveln. Stenfoten upprättas. Taket omtäckes med 1 tjog halm. Spisel och bakugn repareras. Järnlås för stugudörren. Golf i kammaren inlägges med 7 plank.

Golfvet i stugan repareras. Loge och fähus under ett tak. Fähuset uppväges och 3 syllar insätts. Nytt inrede med balkar. Taket omtäckes med 4 tjog halm. Gärdesgården oduglig, bör uppstängas”

Ny inspektion gjordes den 28 september 1815: ”Stugan bygges ny inom 2 år. Lås och ny dörr till logen anskaffas.”

Men i den nybyggda stugan hann aldrig familjen bo. När Jonas kom hem från Norge antogs han på nytt, men nu till en rote i Krokeks socken. Han verkar inte ha deltagit i några ytterligare strider eftersom han ådragit sig ett sticksår av värja eller bajonett under det norska fälttåget. Vid mönstringen 1820 får vi veta att Jonas legat sjuk i lägret och att han är 5 fot och 9 2/3 tum lång.

Fyra år senare avskedas han för orkeslöshet:

”Nr 101 Ljungqvist är genom sjuklighet och för tidig ålderdomssvaghet efter flere i tjänsten utståndna strapatser oduglig till vidare Krigstjänst och i betydlig mån oförmögen till arbete. Attesteras under Edlig förbindelse i så sant mig Gud hjelpe till lif och själ. Norrköping d 12 juli 1824. Carl Olof Bånge. M. Dr. Chirg. Mag. T. f. Regt. Läkare”

Men vad händer då med en indelt soldat som inte duger till tjänstgöring?

Jo – han blir av med tjänst och bostad och tvingas försörja sig på annat sätt, trots att han var ”i betydlig mån oförmögen till arbete” enligt läkarintyget. Jonas var vid avskedandet 45 år, Brita Stina 48 och döttrarna 19 respektive 10 år. Åtminstone Maja Stina var ju gammal nog att bidra till familjens försörjning. De flyttar alla in till Norrköping där de flyttar mellan olika kvarter.

Jonas får arbete som snickare och smidesarbetare vid Holmens mässingsbruk och Maja Stina en pigttjänst.

Döttrarna gifter sig så småningom och Jonas håller ut vid bruket i hela 15 år tills han slutligen dör i lungsot 1840. Brita Stina överlever honom med sju år.

I bouppteckningen efter Jonas hittar vi ett franskt fickur, krigsbyte kanske? Dessutom nio mindre tavlor och en fiol. Så alldeles utblottade lär de inte ha varit, trots allt.

Bondmoran

Sist men inte minst – de kvinnor som inte finns nämnda i åtkomliga brev, tidningsnotiser eller berättelser. Det går ändå att skapa sig en viss bild av deras liv genom kyrkböcker, bouppteckningar och andra officiella handlingar. Äldre bouppteckningar listar noggrant allt från boskap och möblemang till minsta kaffesked och ibland finns en uppräknig av den avlidnas samtliga klädesplagg.

Min farmors morfars mor, Anna Larsdotter, ägde exempelvis tretton sjaletter och halsdukar. Kanske fick hon ofta en sjal i present? Fem klänningar, men ingen av siden, ett par kängor, samt ett otal andra persedlar. Tre fingerringar och ett par örringar i guld finns också med i bouppteckningen.

Anna föddes 1789 på Vallby gård utanför Hallstahammar. Gården hade gått i hennes släkt i minst fem generationer. Hon var gift två gånger men den första maken dog efter endast fem års äktenskap och den andra var tydligen ingen drömprins

Han dömdes 1823 till 108 Rdr böter för allmänningssåverkan, fylleri och slagsmål och makarna separerade samma år efter sju års äktenskap. Men lagligen skilda verkar de inte vara eftersom Anna tas upp i hans bouppteckning.

Med sin första make fick Anna sonen Lars och hon sålde gården till honom 1840. Jag skrev för några år sedan ett brev till det par som då ägde Vallby. Det visade sig att de funnit ett köpe- och fördelskontrakt på gårdens vind och jag fick en fotokopia.

I kontraktet försäkras Anna bland annat sex tunnor spannmål, tre lass välbärgat hö, råghalm till en ko och en kalv, första kvarteret i trädgården samt rättighet att så två kappar ärter och fyra kannor linfrö på tjanlig jord och bete för en ko och en kalv.

Då sonen avled 1855 övertog hans efterträdare fördelskontraktet som försörjde både Anna och hennes sonhustru.

Anna fick eftermälet "hedrande vandel" i dödboken. Hon dog 1868, 79 år gammal.

Källor

Allmänna Barnhusets rulla

Befolkningen i Sverige (AD)

Centrala soldatregistret www.soldatreg.se

Generalmönsterrullor för Andra Livgrenadjärregementet.

Hans Högman: [Militaria - Hans Högman \(hhogman.se\)](http://Militaria - Hans Högman (hhogman.se))

Krigsarkivet: 2. livreg. 1. Livkomp, Protokoll över torpsyner Serie E:IV

Kyrkböcker och mantalslängder för aktuella socknar

Köpekontrakt och fördelskontrakt för Anna Larsdotter

Länsfängelset i Örebro, fångrulla 1827

Norrköpings rådhusrätt och magistrat, bouppteckning 1840

Olean Weekly Democrat, NY, 1893-05-14

Snevringe HR, bouppteckning 1868

Stenhammar, W: *Livgrenadjärregementets rusthållsdivision 1791–1816*. Linköping 1932

Tidningen Vestkusten (San Francisco) 1894-05-10 samt 1905-04-20

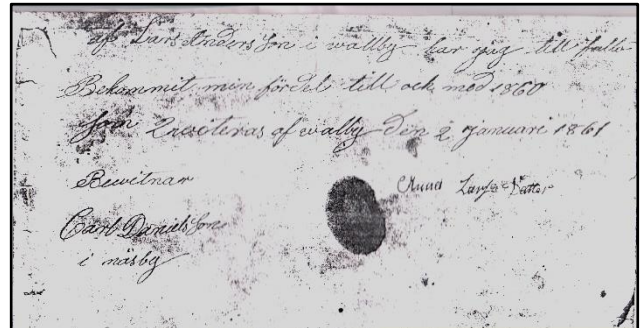
Tidningen Östgöten 1888-02-04

US Census samt naturaliseringshandlingar

Privata brev och foton i författarens ägo samt två bilder från Centrala soldatregistret (Public domain)

Muntlig familjetradition

I en del socknar skrev prästen detaljerade levnadsbeskrivningar som komplettering i dödboken. Vederhäftigt? Ibland kanske, men de bör nog oftast tas med en nypa salt och kontrolleras noga mot andra uppgifter.

Sammantaget gör de officiella handlingarna det möjligt att göra en skiss av en persons liv, men en tydlig bild är svårare.

Detsamma kan sägas om alla slags släktberättelser och andrahandskällor. De är inte hela sanningen men kan ge oss en uppfattning om händelser och levnad.

Och även om ovanstående berättelser samtliga rör kvinnor från Mellansverige, så är metoden att hitta information densamma oavsett i vilka områden du forskar.

Marianne Kindgren

Rättelse till artikeln ”Forskarna som avslöjade DNA – och kvinnan som inte nämndes” i Lundagenealogen 2/2023

Vi beklagar att Tryckfels-Nisse blandat ihop fotona på de manliga forskarna. Rätt bild ska vara som följer:

Fr. v.: Maurice H F Wilkins, James D Watson, Francis H C Crick

---

Efterlysning

Vi söker en ny medarbetare till Lundagenealogens redaktion från och med 2024.

Dina huvudsakliga uppgifter blir att komma med idéer om tidningens innehåll och att korrekturläsa inlämnade artiklar.

Extra plus är om du har vana vid bildbehandling, ett öga för layout eller vana vid något redigeringsprogram.

Svar önskas till red@lundsslaktforskarforening.se

*****

Vad vill du läsa i Lundagenealogen? Vi tar tacksamt emot artikelmanus eller tips på ämnen.

Mejla red@lundsslaktforskarforening.se

Verksamhetsberättelse för Lunds Släktforskarförening 2023

Styrelsen har efter årsmötet haft följande sammansättning under året:

Ordförande:	Claes Westrup
Vice ordförande:	Bengt Schultz
Sekreterare:	Margareta Arnell
Kassör:	Lars Åke Sellberg
Övriga ledamöter:	Anders Lindberg Marianne Kindgren Nils Mandahl

Revisorer: Nils-Erik Persson och Eva Hellblom

Revisorssuppleant: Rolf Nilsson.

Valkommitté: Magnus Hellblom

Lundagenealogen:

Föreningens tidning, **Lundagenealogen**, har under året utkommit med två nummer.

Redaktionskommitté: Eva von Rosen (redaktör), Claes Westrup (sammankallande), Marianne Kindgren, Bengt Schultz och Nils Mandahl.

Expedition:

Föreningen har utrymmen i Skånes Släktforskarförbunds (SkSF) expedition på Arkivcentrum Syd (ACS). SkSF har bemanning på torsdagar mellan kl. 09.00 - 12.00. Här kan du besöka SkSF:s och LSF:s referensbibliotek, köpa böcker och CD-skivor.

Hemsida:

Lars Åke Sellberg är ansvarig för föreningens hemsida (Lunds Släktforskarförening – LSF) och uppdateringar görs kontinuerligt. Föreningen finns även på Facebook.

Medlemsantal:

Föreningen har 199 medlemmar.

Ekonomi:

Föreningens ekonomi framgår av den ekonomiska berättelsen.

Sammanträden:

Styrelsen har under året haft 11 protokollförda sammanträden.

Medlemskap: Medlemskap i Sveriges Släktforskarförbund och Skånes Släktforskarförbund. Föreningen är också medlem i Skånes Arkivförbund. Arkivförbundet handhar och förvarar föreningens arkivmaterial.

Medlemsverksamhet under 2022

Lördagen den 21 januari: Släktforskningens dag

Arkivarie Krister Hansson berättar om vad en släktforskare kan hitta i Lunds stadsarkiv.

Forum: Lunds Stadsbibliotek

40 deltagare

Lördagen 4 februari: DNA-uppföljning för de som testade sig vid höstens ”Genjäger-träff”

Tillsammans med Dalbybygdens Släkt- och Folklivsforskarförening

Forum: Fascikeln, Arkivcentrum Syd

25 deltagare

Torsdagen den 9 februari: Årsmöte Efter mötet berättade Håkan Jönsson om **Skånsk mat genom tiderna**.

Forum: Träffpunkt Laurentiigatan 18 Lund samt via Zoom. 37 deltagare

Torsdagen den 16 mars: Petra Nyberg pratade om ett mord under rubriken **Missgärningar**.

Forum: Träffpunkt Laurentiigatan 18 Lund samt via Zoom. 24 deltagare

Torsdagen den 13 april: Skräddat för herrskap Emma Severinsson berättade om gångna tiders mode på Svaneholms slott.

Forum: Träffpunkt Laurentiigatan 18 Lund samt via Zoom. 17 deltagare

Lördagen den 6 maj: Öppet hus på Botulfshörnan

Tillsammans med Dalbybygdens Släkt- och Folklivsforskarförening och Skånes Släktforskarförbund

50 besökare

Torsdagen den 11 maj: Studiebesök på **Lantbruksmuséet i Alnarp**

12 deltagare

Lördagen den 3 juni: Lunds Historiedagar i Lundagård

Föreningen hade tillsammans med Skånes Släktforskarförbund informationsbord på Marknadsgatan.

Måndagen den 3 juli: Släktforskarvecka Skåne

Föreningen deltog med bok/informationsbord på ACS och stod för kaffeservering tillsammans med Skånes Släktforskarförbund. c:a 300 besökare

Föreningen ordnade även en rundvandring i Lunds domkyrka. 25 deltagare

Tisdagen den 5 september: Introduktion till grundkurs i släktforskning. Marianne Kindgren höll ett föredrag på Träffpunkt Arkivgatan 7C.

Grundkurs i släktforskning

Kursen startade den 19 september och omfattade sex träffar

Forum: Träffpunkt Arkivgatan 6 deltagare

Torsdagen den 21 september: Oäkta barn och okända fäder Niklas Hertzman visade på olika vägar att söka i arkiven

Forum: Träffpunkt Laurentiigatan 18 Lund samt via Zoom. 41 deltagare

Lördagen den 30 september: DNA-träff för nybörjare

Tillsammans med Dalbybygdens Släkt- och Folklivsforskarförening

Forum: Fascikeln, Arkivcentrum Syd 22 deltagare

Torsdagen den 12 oktober: Flyktingmottagandet i Malmö 1945

Birgitta Bommarco berättade om de vita bussarna.

Forum: Träffpunkt Laurentiigatan 18 Lund samt via Zoom. 19 deltagare

Lördagen den 11 november: Arkivens dag – Färg och form

Föreningen deltog med informationsbord på ACS och stod för kaffeserveringen.

Forum: Arkivcentrum Syd, Porfyrvägen 20, Lund. c:a 247 besökare

Torsdagen den 16 november: Medlemskväll med frågor och diskussioner

Forum: Träffpunkt Laurentiigatan 18, Lund 11 deltagare

Tisdagen den 12 december Studiebesök på **Livets museum**.

Forum: Lasarettsgatan 5 B.

7 deltagare

Jourhavande släktforskare på ACS

Medlemmar i föreningen deltar i denna verksamhet.

Torsdagarna 7 september och 9 november: Lunds stadsbiblioteket

Jourhavande släktforskare med medlemmar från föreningens styrelse

Kom Loss:

Föreningen har infört en hjälpbrevlåda, som är uppbyggd kring en specifik e-postadress, dit man kan skicka in sina frågor, när man behöver lite hjälp för att komma vidare i sin forskning. Funktionen nås via hemsidan.

Antal frågor under året: 4

Till de medlemmar som har anmält en e-postadress, har föreningen skickat ut ett **Nyhetsbrev**, c:a 1 vecka i förväg, med information och påminnelse om både schemalagda och extrainsatta aktiviteter (t.ex. DNA-caféer) inom LSF, samt andra aktiviteter arrangerade av bl.a. SkSF.

Projekt

Sveriges Släktforskarförbunds projekt **"Namn åt de döda"** har pågått under hela året. Projektet är utökat med att även omfatta åren 1830–1859. Från vår förening har Rolf Nilsson deltagit.

Under året har vi slutfört projektet **"Lunds stadsägor"**. Utgående från en adresskalender för tiden 1929–31 och en karta över Lund från 1934 är målet att koppla så många stadsägor som möjligt till gatuadresser eller i alla fall områden i staden och i förekommande fall till Lunds bevaringsprogram. Databasen finns nu tillgänglig för föreningens medlemmar på hemsidan.

Konferenser

Lördagen den 11 februari: Skånes Släktforskarförbunds ordförandekonferens. Mötet arrangerades av Kristianstadbygdens Släktforskarförening och hölls i Vä. Från vår förening deltog Claes Westrup.

Lördagen den 18 mars: Sveriges släktforskarförbunds samrådskonferens. Mötet hölls digitalt via Zoom. Från vår förening deltog Claes Westrup.

Lördagen den 25 mars: Skånes släktforskarförbunds årsstämma. Stämman hölls digitalt. Ombud för föreningen var: Margareta Arnell, Nils Ottervik, Nora Ekdahl och Bo Nordenfors.

Fredagen den 25 augusti: Sveriges Släktforskarförbunds årsstämma i Östersund

Från vår förening deltog Claes Westrup.

Lördagen den 21 oktober: Skånes Släktforskarförbunds ordförande- och samrådskonferens arrangerades av Malmö Släktforskarförening och hölls i Baltiska hallen. Från vår förening deltog Claes Westrup, Marianne Kindgren och Anders Lindberg.

Styrelsens tack för verksamhetsåret

Styrelsen vill framföra ett varmt tack till alla medlemmar och deltagare i föreningens verksamhet.

*Claes Westrup
Margareta Arnell
Marianne Kindgren
Nils Mandahl*

*Bengt Schultz
Lars Åke Sellberg
Anders Lindberg*

Lunds Släktforskarförening LSF

Org.nr: 802420-3997

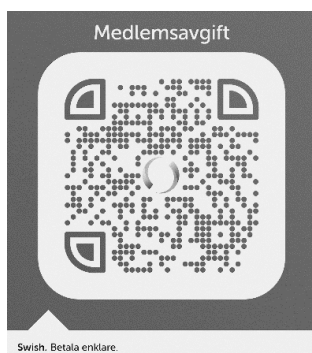
E-post: info@lundsslaktforskarforening.se

Hemsida www.lundsslaktforskarforening.se

c/o Lars Åke Sellberg, Husmansvägen 10, 227 38 Lund

Medlemsavgiften är 180 kr/år. Makar/sambos betalar 240 kr/år tillsammans. Avgiften för personer bosatta utomlands är 200 kr/år. För dem, som inte varit medlemmar tidigare och som anmäler sig efter 1/8, gäller halv avgift. **Medlemsavgiften sätts in på bg 5911-4413.** Glöm inte att ange ditt namn och för vilket år avgiften gäller. Det går även bra att betala med **Swish till 123 657 85 12**

De medlemmar som så önskar, kan förutom namn och adress även ange en mailadress. Då detta enligt GDPR är en icke verksamhetskritisk uppgift, så krävs ett aktivt medgivande från medlemmen, att LSF får lagra mailadressen. LSF tolkar en angiven mailadress som ett sådant medgivande. LSF uppdaterar sin sändlista för Nyhetsbrev med den anmälda mailadressen.

De medlemmar som önskar få Lundagenealogen digitalt som pdf, kan anmäla detta till mailadressen nedan. Regelverket för lagring av mailadress är detsamma som för nyhetsbrevet medlem@lundsslaktforskarforening.se

Lunds Släktforskarförenings hantering av medlemsuppgifter är anpassade till kraven i

Dataskyddsförordningen (GDPR). Detta finns beskrivet på hemsidan under rubriken "Om LSF".

Styrelse

Ordförande: Claes Westrup

e-post: claes@westrup.se

Vice ordförande: Bengt Schultz

e-post: bengt.schultz@telia.com

Sekreterare: Margareta Arnell

e-post: margaretau.arnell@telia.com

Kassör: Lars Åke Sellberg

e-post: la.sellberg@gmail.com

Övriga styrelsemedlemmar:

Anders Lindberg

e-post: aelindberg2004@yahoo.se

Marianne Kindgren

e-post: mykindgren@gmail.com

Nils Mandahl

e-post: nils.mandahl@med.lu.se

Redaktionskommitté för Lundagenealogen

Redaktör: Marianne Kindgren

E-post: red@lundsslaktforskarforening.se

Ansvarig utgivare: Claes Westrup

Bengt Schultz

Nils Mandahl

Valberedning: Magnus Hellblom (sammankallande)

Föreningen, som hade 199 medlemmar vid utgången av år 2023,

är ansluten till Skånes Släktforskarförbund och Sveriges Släktforskarförbund.

Program våren 2024

Samtliga träffar utom släktforskningens dag, vandringen och släktforskningskursen hålls på Träffpunkten Laurentiigatan 18 i Lund (ingång till vänster in på gården). Alla föredrag, studiebesök samt introduktionen till släktforskning är kostnadsfria och öppna för allmänheten. Föredragen på Laurentiigatan sänd även via Zoom om inget annat anges.

Anmäl gärna deltagande via vår webbplats <https://lundsslaktforskarforening.se>

Lördagen den 20 januari kl 10-14: Släktforskningens dag

Kl 11 föredrag av **Tom Glans**: Att få en annan far på äldre da'r. Tom Glans tog ett DNA-test och gjorde en omtumlande upptäckt om sitt ursprung.

Vår förening arrangerar denna dag tillsammans med Stadsbiblioteket i Lund. Vi ger även information och rådgivning om släktforskning på plats. Programmet annonseras även i Stadsbibliotekets månadsprogram.

Lokal: Atriumgården, Lunds stadsbibliotek, S:t Petri kyrkogata 6.

Torsdagen den 22 februari kl 19

Göran Larsson: Rättsväsendet i äldre tid och dess arkiv. Hur kan forskaren hitta i handlingarna?

Göran Larsson var tidigare 1:e arkivarie vid Landsarkivet i Lund, stadsarkivarie i Malmö samt chef för Malmö museum.

Torsdagen den 29 februari kl 14-15:

Introduktion till fördjupningskurs i släktforskning, Plats: Träffpunkt Arkivgatan.

Kursen hålls sedan på **tisdags**förmiddagar under sex tillfällen med start 12 mars.

Måndagen (OBS!) den 11 mars kl 19. Årsmöte samt föredrag

Vår ordförande **Claes Westrup** berättar om Lars Magnus och Wilhelm Westrup och deras bidrag till Lunds utveckling.

Torsdagen den 18 april kl 19

Biskop emeritus **Martin Lind**: Religioner i Lund – några historiska perspektiv.

Martin Lind var biskop i Linköpings stift och i den Lutherska kyrkan i Storbritannien.

Torsdagen den 16 maj kl 14

Agneta Eriksson (Agnes i Lund): Död eller bot och bättring? En historisk vandring om läkekonst, friskvård och apoteket Svanen genom fem sekler i Lund.

Vandringen utgår från hörnet Sandgatan-Paradisgatan och avslutas utanför apoteket Svanen.

Torsdagarna 15 februari samt 25 april kl. 16.00 – 18.00:

LSF ställer upp med jourhavande släktforskare på Stadsbiblioteket

Välkomna
Programmet i samarbete med Sensus Studieförbund.

